

מעקב שישבת

israel-hayoum#no-reply@hayoum.com

israel-hayoum#no-reply@hayoum.com

מפגש הלבבות

לפני חודש הבאנו כאן את סיפורה של ליבי גלעד, בת 3, שהמתינה להשתלת לב לצד הילד אחמד עלי, שאושפז במחלקתה * כעבור שבוע בדיוק, בכאב מהול בשמחה, נמצא לה תורם: פואד מחאמיד, בן גילה, שנהרג בתאונת דרכים * כעת פועם ליבו של פואד בחזה של ליבי, והוריהם, שנפגשו לראשונה, מתרגשים: "הפכנו למשפחה"

בת יחן אפשטיין אליאס | צילומים: אפרת אשל

הכתבה על ליבי ואחמד עלי שפורסמה ב'שישבת' 26.8.22

5, היתה אלופת ישראל בהחלקה אמנותית לגילה. מג'ד מגיע ממשפחה מוסלמית, אשתו ממשפחה נוצרית. את הילדים, הוא מרגיש, "גידלנו להיות בני אדם. הבן שלי כל הזמן אמר לנו: 'אני לא ילד קטן, אני אהיה ילד גדול וגיבור'. הוא כל לטביחה, שהוא באמת גיבור. ילד שמח, שבכל מקום שאליז הניע היה משאיר את החתימה שלו. אנרגטי, כל הזמן בתנועה, כמו קפיץ. כולם זכרו את החיוך שלו. הוא משאיר חור גדול אצל כולם."

"אני משחרת הכל ובוכה"

15 בספטמבר, כשליבי היתה עדיין מאושפזת ונראה היה שהיא רחוקה מהשתלת לב, פואד חגג יום הולדת 3. למחרת הוא ומי שפחתו נסעו לחופשה בסני. שיחקו בחול, בילו בים, נהנו מכל רגע. בתמונת בסלולרי של מג'ד רואים את פואד מחבק דולפין, שאיתו שהה בכריכה בסני. "הוא היה קורם כל חבר שלי", נאנח מג'ד. "סמך עובדת באימוני הנבחרת בשעות אחר הצהריים, ולכן פואד ואני היינו מבילים המון ביחד."

התמונות מהתאונה לא עזבו אתו. זה קרה ב-30 באוגוסט, יום אחרי שחזרו מסיני. "אני והבת שלי היינו בבית, ופתאום שמענו צעקות", הוא מרבר לאט. "פואד נפצע קשה בראש מרכב. אני מגיש עזרה ראשונה, וניסיתי לעזור לו - אבל לא הצלחתי. הוא פונה לבידה"ח העמק, ושם חיברו אותו למכשיר הנשמה והעבירו אותו לרימ"ם. המחשבה על היום ההוא קשה לי מאוד."

שלושה ימים התנדנד פואד בין החיים למוות ברמ"ם. שלושה ימים שבהם הוריו, חבריהם ובני משפחתם מהכפר שהו ליצרו במסדרון. כשראו שסיכויי הלתעורר ולהחלים קלושים, קרוב משפחה של מג'ד, שעובר כרופא, העלה בפניו את האפשרות לתרומת איברים. "הוא אמר לי שפואד סובל מפגיעת ראש קשה, אבל הגוף תקין שלם, והעלה את הרעיון לתרום את איבריו. עד אז לא ידעתי על

וליבי קיבלה את הלב. עכשיו, בחצר שניידה, שני המשפחות נפגשות לראשונה. מלאות הששון, בלב רועה, משפחת מחאמיד מהכפר מעוויאה שברמות מנשה ומי שפחת גלעד מירושלים מחפשות את המילים הנכונות לחורות ולהוקיר. זו רוצה לחורות על הלב שבוכותו בתה בחיים, וזו להוקיר את הילד דה שבה פועם ליבו של בנם.

הגברים לוחצים יריים, ואז מתחבקים. הגשים מתחבקים. בלה מגישה להם תמונה ממוסגרת שהכינה, ובה ציור של לב, בחציו האחד התמונה של ליבי, ובאחר תמונה של פואד. שנים שהם אהה בשקט, בעיניים דומעות, בלה מציעה לסמך להניח את ידה על הלב הפועם בחזה של ליבי. "אני לא מאמינה, זה ממש הלב שלי", סאמר מניחה לרמעות זולוג על הלחיים. בעזרתו של ד"ר עופר שילה, רופא בכיר בביה"ח לניתוחי

לב וטיפול נמרץ לב, היא ומג'ד מקשיבים לפעמיות הלב בעזרת סטטוסקופ. וליבי, שעדי לאותו רגע היתה חסרת שקט, מבינה שהיא חלק מרגע מרגש, ומתמסרת לנשימות עמוקות. הלב שלה פועם. הלב של פואד.

"תמיד קראתי לו פואד, לב שלי בערבית", אומרת סמר ברעה. "זהנה הלב שלו אצל ליבי. זה באמת דבר מדהים. אין דבר שיכול לנחם אותנו יותר מהידיעה שבמותו פואד הציל חיים."

שתי משפחות, שונות כל כך, שהתאחדו ברגע אהה. מג'ד (33) עובר בסטודיו ובחדר כושר במעוויאה. סמר (32) היא מאמנת החלקה אמנותית בגליליות. מג'ד מתנאה שגם בתם קמה בת

ליבי גלעד יושבת בעגלה בחצר מרכז שניידר לרפואת ילדים. היא לבושה חולצה פרחונית וחי צאית מכנסים קצרה, בשיערה קלועות שתי קוקיות השוורות לצמה. היא מרימה את ראשה, מציצה על העיניים ושבים, ושוב נשכבת לאחור, מבקשת לצאת לטיול בעגלה. אמה בלה (28) ואבא בנצי (26) מנחמים לה שהנה, מייד יוצאים. הם מסדרים את הציוד, בעגלה, מניחים את מבוק המים בסלסילה התחנתונה, וגושמים עמוקות. סוף-סוף, תשעה חודשים אחרי שהיתה כבולה לבית החולים, תלויה בלב מלאכותי, הם יכולים ממש לצאת עם ליבי לטיול. רק עכשיו, אחרי שהתנדנה בין חיים למוות ונוקקה להשתלת לב בדחיפות, ליבי קיבלה לב. פגשתי אותם לראשונה לפני כחודשיים. בראיון לכתבה שפורסמה במוסף "שישבת" ב-26 באוגוסט. סיפרתי אז את סיפורם של ליבי ושל אחמד מחמוד עלי (4), שני ילדים חייכנים ומלאי שמחת חיים שהיו מאושפזים בשניידר, תלויים בלב חיצוני. שתי עיניה של ליבי בת ה-3 בהקו, והחיוך שלה המיס. אבל מבית החזה שלה יצאו צינורות שחברו ללב חיצוני המובל במוזררה, ברלין הארט, שבוכותו היא חיתה.

ב-2 בספטמבר, שבוע אחרי פרסום הכתבה, הגיעה ההודעה המרגשת. "השתלת לב לליבי!!! כתבו לי משניידר והלב התרחב. מעברה האחר של השמחה וההתרגשות הגדולה עמרו מג'ד וסמר מחאמיד, הוריו של פואד שנפצע באורח אנוש בתאונת דרכים. גם פואד היה בן 3, נולד שבועיים אחרי לידתה של ליבי. בתום שלושה ימים שבהם נלחמו על חייו בביה"ח רמ"ם בחיפה, הבינו הוריו שסיכויי הלתעורר אולו. בהחלטה אמיצה ואצילית הסכימו לתרום את איבריו להצלת ילדים אחרים. הכבר שלו הושתל בילדה בת 4. הכליות נבער בן 15.

רגע המפגש: בלה ובנצי גלעד (מימין) מקבלים את פני מג'ד וסמר מחאמיד. "החלטה אצילית של משפחה שאיבדה את הילד לה"

כאב ושמחה. בלה גלעד,
אמה של ליבי, עם סמר
מחאמיד, אמו של פואד

סמר שומעת לראשונה את לב בנה פועם בתוך חזה של ליבי

לפנות בוקר, בתום ניתוח שנחשב למורכב בשל הצורך להתנתק מהלב הצינני ולהתחבר ללב האנושי, יצאה ליבי עם הלב החדש. "ישבנו כולנו מחוץ לחדר הניתוח, עשינו סעודת שבת והיינו בהמתנה אינסופית. באמצע ראיתי מוודה שהגיעה מרמב"ם. הררי פאים הסבירו לי שזה מקרה שבתוכי יש לב, וברגע שיחברו אותו לכלי הרם של ליבי - הוא יתחיל לפעום. הרגשתי כאילו ילדתי את ליבי מחדש".

בתום הניתוח חוברת ליבי למכשיר אקמו, שמפעיל באופן מלאי כותי את הלב והריאות, כדי לייצב את ליבה. ביום שלישי היא כבר נותקה ממנו. בצעדי תינוק קטנים, זה אחר זה, גופה מתרגלת לחיות ללא מכשירים, עם לב שפועם בוכת עצמו.

במשך תשעה חודשים שהתה ליבי בבית החולים, בטיפול נמרץ לב ילדים, ועכשיו הצוות נפרד ממנה. "הסיפור שלה מרגיש ששילוב בין צוות מקצועי רב-תחומי, שימוש מושכל בטכנולוגיות חדשות ונדיבותם של הרופאים של הוריו של פואד הביאו לתוצאה המיטבית והצילו את חייה", אומר ר"ר שילה. "כולנו תקווה שתרומות האיברים, גם ובמיוחד בילדים, תרכנה. בשנים האחרונות חוברו בשניידר 14 פגועות, ילדים ובני נוער ללבבות מלאכותיים מסוגים שונים, רובם עברו השתלת לב אנושי - והייתם יוצאי". גם בימים אלו, כדאי לציין, ביום ראשון השבוע, אחרי תשעה חודשי אשפוז, כאילו נולדה מחדש, יצאה ליבי הביתה. כשעובה אותו, בחורש ינואר, עדיין ישנה במיטת תינוק. עכשיו, לכבוד חזרתה, בלה הזמינה לה מיטת ילדים שתתאים לגודלה. בתקופה הקרובה ליבי תצטרך להגיע מדי שבוע לבית החולים, למעקב של ר"ר עמיחי רוטשטיין, שטיפל בה לאורך כל הדרך, ושל צוות ההשתלות של מכון הלב, שמונהל על ידי פרופ' יענט בירק. במקביל, היא מקבלת תרופות וסטראואידים. אבל עכשיו, בחצר ביה"ח שניידר, היא מתמסרת למילים הטובות ולברכות שמרעיפים עליה מג'ד וסמה. "אני כל הזמן אומרת לליבי שהיא קיבלה את הלב של פואד. כשהיא תגדל ותתחזק, היא תרע להגיד אז זה בעצמה ותרע הכל על הילד שבוכתו היא חיה. אבל הכל", מבטיחה בלה לסמר.

בנצי: "כל כך היכיתי למפגש הזה. אם יש משוה שאני יכול לה צביע עליה כהכי מרגש, זה החיבור בין שלוש הדתות. למרות שיש קונפליקט כל כך גדול, הצלחנו להגיע לאחיות כזו, וזה מדהים בעיניי. מעכשיו אמננו משפחה. אני מעריץ את האומה שמג'ד וסמר הולכים עליה, כי החלטה כזו היא עלי-אנושית בעיניי, והיא התקבלה בשעה שהדבר הכי יקר להם נלקח מהם". סמר ומג'ד אומרים שמעולם לא הטרידה אותם המחשבה מי יקבל את איבריו של פואד, וגם לא לאיזו דת ישתייך. "הילדים שלנו הם החיים שלנו", אומרת סמה. "כשאתה נמצא עם הילד שלך בבית החולים, אתה רוצה לעצור את הכל כדי להחזיק אותו, להחזיק את החיים שלך. כשלא נשארת לך ברירה, אתה רוצה לעי וור לאחרים - ולא משנה למי העזרה הזאת תגיע.

"מה יכול להיות יותר טוב מאשר לתת לילדים אחרים עוד חיים? אף פעם לא היה לי החשש להבריל בין דתות ואנשים. יש לנו במשפחה המורחבת מוסלמים ונוצרים וגם יהודים. כל הדתות מכונות אותנו להיות אנשים טובים - וכמה שיותר".

batchene@gmail.com

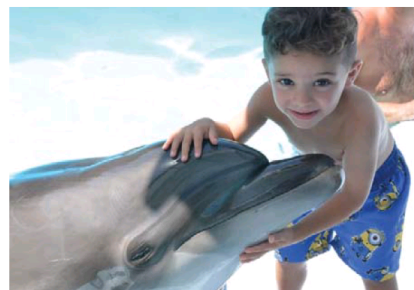
את איברי הבן הצילה את חייהם של ילדים ובני נוער אחרים, שיוכו הודות לכך בחיים חדשים. ברמב"ם אנו מתרגשים בכל פעם מחדש מול משפחות אצילות שמבינות שכשמדובר בהצלת חיי אדם, לא שמים גבול מגורי או שיוך לאומי או ערתי, וכולם תורמים עבור כולם מתוך הבנה שכך ניתן להציל חיי אחרים. ר"ר תמר אשכנזי מנהלת המרכז הלאומי להשתלות: "מפגשים כאלה, של משפחת המושלתים ומשפחת התורמים, מרגשים מאוה עיקר הם מרגשים את הגורם ההכרחי לקיומה של השתלה - נדיבותה של המשפחה התורמת. האחוה שבמפגש מעניקה לנו, העוסקים בתיאום השתלות, את הדרך להמשיך להציע למשפחות את הוכחת הגדולה לתרומת איברים ולהציל חיים".

"אחדות מדהימה של הדתות"

ביום ששי הגדול, 2 בספטמבר, חזרה בלה הביתה לירושלים, ובנצי נשאר בבית החולים עם ליבי. ב-11:50 יצאה בלה לאסוף את האחות יעל מהגן, בדרך לקניית. באוטובוס התקשרה אליה האחות מתאמת ההשתלות משניידר. "אני כבר רגילה לקבל טל-פונים מבית החולים, אבל הפעם האחות אמרה לי, 'אמא, תנשמי עמוק, יש לליבי לב'. ירדתי מהאוטובוס והתחלתי לבכות, לצ' חוק, לצעוק בהלם, לא ידעתי איך לקבל את זה. היתה תחושה שהמשיח הגיע. לפני ההשתלה היה לי לילה מאוד קשה של כעס וכאב. והנה, כעבור יום מגיעה יום שיחת הטלפון הזה, כאילו הגעתי מהשבר הכי גדול לדבר הכי טוב".

בנצי היה באותה שעה עם ליבי בבית החולים. "האחות באה אלי והודיעה שיש תרומת לב, ושצריך לקחת את ליבי לבריאות. כל הגוף שלי רעד", הוא נזכר. "מייד לקחו אותה לבריאות, ולא היה לי רגע לעכל, אבל הרגשתי מלא מכפנים. אמרתי לליבי שתכין וציאו לה את המכשיר, והיא תוכל להתנייד כמו כל ילדה רגילה. אני לא בטוח שהיא הבינה, אבל ידעה שמשוה טוב קורה". בלה הגיעה לבית החולים בשעה 14:00 ורצה לקומה החמישית, למחלקת טיפול נמרץ לב ילדים. "אמרתי לה, ליבי, הולכים להודיע לך את הצינורות, והיא אמרה שהיא לא רוצה כי זה כואב. הסברתי לה שזה לב חדש. אמרתי לה שהיא גיבורה ואלופה, וכל המחלקה שם היתה בהתרגשות שיא ושמחה גדולה. הלום שהתגשם לכולם". בשעה 16:40 נכנסו ליבי לחדר הניתוח, עדיין מחוברת ללב הצינוני. את ההשתלה ביצע ר"ר גבי אביה, כירורג לב בכיר ומנהל היחידה לניתוחי לב ביילוד בשניידר, במשך כ-12 שעות. רק ב-3

האופציה הזאת. אמרתי שאני בעד לעשות מצווה ומעשה טוב, אבל מי שקיבלה את ההחלטה הסופית היתה סמר, הגיבורה האמיצה. אני רצינית לעשות מעשה אנושי ולהקדיש את המצווה לפואד, שרגיש גיבור אבל ירעני שזו החלטה שלה. "אז סמר אמרה לי: 'נהג, הגלגל מסתובב, ואני אתרום ואעשה את המעשה הכי אמיץ שיש בעולם. אני מקווה שאנשים ילמדו מזה'. 'מי שמחזיקה אותנו עכשיו היא הבת שלנו. גם היא גיבורה. סיפרנו לה, בחדר עם עוברת סוציאלית ופסיכולוגית, מה קרה. נתנו לה לצייה, לבטא באמנות את הכעס והכאב שיש לה, והיא אט-אט לומדת להתמודד עם הדברים. היא שואלת אותי לא מעט על פואד. רק לפני כמה ימים ביקשה שאספר לה מה קרה בתאונה.

גיבור שאיבריו הצינני חיים. פואד, ימים ספורים לפני שנהרג

בלעתי את הרוק, אמרתי לה שנהג לא שם לב ופגע בו. סיפרתי לה כמו שאפשר לספר לילדה בת 4. "סמר: 'כשאני מושחזרת את כל מה שעברנו, אני בוכה. קיוויתי שפואד יקום, אבל עברנו הרבה שלבים עד שהבנו שזה לא יקרה. בבית החולים הכינו אותו לאט לכל שלב. שלושה ימים חשבו שאולי עוד יצליחו לייצב אותו. אבל כשהבינו שלא, והעלו בפניי את רעיון תרומת האיברים, אמרתי שאין צורך לחשוב על זה. אם הבן שלי יכול להציל חיים, אין פה שאלה בכלל". אלכס צורני, מתאם תרומות האיברים ברמב"ם, מבין שלא מדובר בחלטה פשוטה. "ההסכמה האצילית של משפחת מחאמיד לתרום

צילום: באריבות השמחה